

Den her belyste økonomiske Ulighed i Kommunerne har i øvrigt en Tendens til stadig at forstærke sig selv. Har en Kommune først faaet Karakteren af et Skattely, drager den i Kraft heraf stadig flere og flere velstillede Skatteydere til sig med det Resultat, at Uligheden i Skattetrykket fortsat vokser. Denne Udvikling er endelig i de senere Aar tillige i høj Grad blevet befordret gennem Samfærdselsmidlernes stadige Forbedring. Foruden den Uretfærdighed i Skattebyrdernes Fordeling, som den økonomiske Ulighed indenfor Kommunerne fører med sig, vil denne Ulighed opretholdt gennem længere Tidsrum i betydelig Grad kunne medvirke til at fremkalde en Skævhed ogsaa i den erhvervmæssige Udvikling. Skattetrykkets forskellige Højde indgaar i de Overvejelser, der er afgørende for Borgernes økonomiske Handlinger. Anlæg af Erhvervsvirksomheder, Boligbyggeri, Formuedannelse m. v. paavirket af denne Forskel i Skattebyrder i Stedet for at blive bestemt af de almindelige økonomiske Kræfter, der virker i Samfundet. Den i det foregaaende beskrevne Brydning mellem den nedarvede kommunale Inddeling og den økonomiske Udvikling, maa nu sikkert siges at have naaet en saadan Styrke, at den derved opstaaede Tilstand ikke længere er holdbar. Men det er paa den anden Side klart, at de paa dette Omraade foreliggende Problemer ikke løses gennem Flytning af Kommunegrænser hist og her eller gennem større eller mindre Indlemmelser rundt omkring ved forskellige Byer. Saadanne Indlemmelser kan forskellige Steder være nødvendige, men de løser kun enkeltstaaende Spørgsmaal, medens Hovedproblemet bliver staaende og utvivlsomt maa bedømmes ud fra det Synspunkt, at det bestaaende kommunale Skattegrundlag, der i Hovedsagen hviler paa Loven af 1903, samt den bestaaende Fordeling af Byrderne mellem Kommunerne og Staten ikke længere svarer til de økonomiske Tilstande i Samfundet.

I en Række andre europæiske Lande kan der iaagttages en ganske tilsvarende Udvikling som her i Danmark: Gennem Lovgivning er de kommunale Opgaver øgede, og samtidig med den deraf følgende Udgiftsstigning har den økonomiske og erhvervmæssige Udvikling i de forskellige Kommuner været af højst forskellig Karakter. Adskillige Steder har dette ført med sig, at et betydeligt Antal Kommuner, hvor denne Udvikling har været særlig ugunstig, er blevet ude af Stand til at opfylde de dem paahvilende Forpligtelser.

Man har i Udlandet hovedsagelig fulgt to Veje til Imødegaaelse af Uligheden i Kommunernes økonomiske Forhold. I nogle Lande har man ladet Staten overtage Paaligningen og Opkrævningen af Indkomstskatten, saaledes at denne i samtlige Kommuner foregaar efter de samme Regler. Det herved indvundne Skattebeløb har man derefter fordelt mellem de enkelte Kommuner under Hensyntagen til Folketal, Areal og lignende Kriterier. I andre Lande har man ladet Staten overtage en stor Del af de kommunale Udgifter, enten ved direkte Overførelse af Udgifterne fra Kommunen til Staten eller gennem Tilskud fra Staten til Kommunerne. I sidstnævnte Fald fastsættes Statstilskuddets Størrelse ofte under Hensyntagen til Skatteevnen hos Kommunens Indbyggere.

I Danmark har Bestræbelserne i Retning af en saadan Udligning væsentlig taget Sigte paa midlertidige Foranstaltninger. Dog fandtes der allerede i Skattereformen af 1903 nedlagt en Spire til en vis Udligningsordning, idet der dels beregnedes et aarligt Statstilskud paa 1,5 Mill. Kr. til Fordeling mellem samtlige Kommuner under Hensyn til Skatteevnen i Kommunen, dels for første Gang indførtes Erhvervsbeskatning i vort Skattesystem.

I de sidste 5 Aar har Staten gennem ret betydelige Tilskud til Kommunerne søgt at modvirke Uligheden i den kommunale Skattebyrde. En udførlig Redegørelse for disse Statstilskud findes i Bemærkningerne til det i indeværende Rigsdagssamling i Folketinget fremsatte Forslag til Lov om ekstraordinært Statstilskud til Kommunerne i Finansaaret 1935—36.

Som Foranstaltninger af varig Karakter med det Formaal at ophjælpe Kommunernes Økonomi og at hidføre en ændret Fordeling af Skattebyrden kan nævnes: Motorafgifternes Anvendelse til Vejarbejder, Socialreformens Regler om mellemkommunal Refusion og det konjunkturbestemte Statstilskud til Nedsættelse af den amtskommunale Grundskyld.

Nærværende Lovforslag tager Sigte paa ved en dyberegaaende Reform at naa til en virkningsfuld Udligning af Skattetrykket i Kommunerne saavel med Hensyn til Ejendomsbeskatningen som Personbeskatningen.

Dette Formaal søges naaet ved, at visse kommunale Udgifter fremtidig afholdes af en Fond, hvis Midler tilvejebringes ved Skatter, lignet efter ensartede Regler for hele Landet paa fast Ejendom, Indkomst og Formue.